

BIBLICKÉ ÚKOLY

III. čtvrtletí 1926.

Život Pána Ježíše

(Pokračování.)

*„Bude-li kdo chtíti vůli jeho činiti,
ten bude uměti rozeznati, jest-li to učení
z Boha, čili mluvím já sám od sebe.“*

Jan 7, 17.

**Dary 13. soboty (25. září) určeny jsou pro
misionáře vyslané do díla v roce 1926.**

Vydavatel a nakladatel:
**ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ
V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI.**

1. úkol. — 3. července. Zač. sob. 20.14.

Ježíš těší své učedníky.

Jan 14, 1—31.

Úvod.

Slova Ježíšova o jeho brzkém odchodu (Jan 13, 33 až 38) a ustanovení Večeře naplnilo srdce učedníků úzkostlivou starostí. Proto Ježíš, jako umírající otec; obrací se ke svým a mluví jim slova útěchy a poučení, která označujeme jako slova na rozloučenou. V této kapitole polěšuje učedníky:

- a) odchodem k Otci, jehož jest viditelným obrazem;
- b) silou víry a modlitby v jeho jménu;
- c) přispěním Ducha svatého.

Otázky.

1. Co řekl Ježíš svým učedníkům o svém odloučení od nich? Jan 13, 33. Pozn. 1.
2. Kterým zaslíbením snažil se v té době Ježíš polěšiti své učedníky? Jan 14, 1—4 Pozn. 2.
3. Jakou otázkou zjevil Tomáš, že nechápe cíl a cestu Ježíšovu? V. 5. Jak mocnou pravdu vyslovil Ježíš ve své odpovědi? V. 6. Pozn. 3.
4. Jaký úsudek musil Ježíš říci již dříve? Jan 8, 19. Jak učedníci pokročili? Jan 14, 7.
5. Jakému tajemství Filip stále ještě nerozuměl? V 8 až 11; Jan 1, 14; Filip. 2, 7.
6. Co způsobí víra v Syna Božího? Jan 14, 12. Pozn. 4. Na čem jest takový úspěch závislý? V. 13. 14.
7. Co jest pravým znamením lásky k Ježíši? V. 15.
8. Jak pečoval Ježíš, aby se učedníci necítili opuštění? V. 16—18. Pozn. 5. Jakou zkušenost učiní skrze Ducha Božího? V. 19. 20.

9. Co jest nezbytné k uskutečnění tohoto zaslíbení? V. 21; 1. Jan. 5, 2. 3.
10. Jakou otázkou vyjadřuje Juda své podivení nad tím, že zjevení Ježíšovo nevztahuje se na všechny? V. 22. Jaký důvod toho uvádí Ježíš? V. 23. 24.
11. Čím se musil Ježíš spokojiti? Jan 16, 12; 14, 25. Proč přece řekl tak mnohé, čemu oni nerozuměli? Jan 13, 19; 14, 29.
12. Co však umožní Duch svatý? V. 26. Pozn. 6.
13. Co zanechal Ježíš svým učedníkům jako nejlepší dar na rozloučenou? V. 27. Pozn. 7. Nač poukazuje ještě jednou, aby je uspokojil? V. 28. 2. 18.
14. Proč zbylo Pánu málo času ku poučování jedenácti? V. 30; Jan 13, 2. 27.
15. V jakém poměru byl Ježíš k satanu? V. 30 poslední díl. Pozn. 8. K čemu však byl Ježíš ochoten? V. 31. Jan. 10, 17, 18.

Poznámky.

1. »Učedníkům tálo slova nebyla útěchou. Bázeň je pojala a těsněji se přimkli ke Spasiteli. Jejich Pán a Mistr, jejich milovaný učitel a přítel byl jim dražší než jejich život; u Něho našli pomoc v každé těžkosti, útěchu v hoři i ve zklamání. Nyní je chtěl opustiti, je samé, nesamostatné. Smutné předtuchy je naplňovaly.« D. 662.

2. »Kristův odchod způsobil právě opak toho, čeho oni se obávali. Nebylo to úplné odloučení: On odešel, aby jim připravil místo. Potom chtěl zase přijíti, aby je vzal k sobě. Zatím co jim připravuje příbytky, mají se snažiti, aby byli podobni Božskému obrazu.« D. 663.

3. »Ježíš jest nám dán od Otce jako jediná cesta a prostředník mezi nebem a zemí, jako zjevení Boží v těle příšlé, tedy jako pravda i život. Kromě něho není žádné

cesly k cíli. On neukazuje jen cestu, nýbrž jest také cestou, která nás nese a na které musíme vytrvali až k cíli. Nestačí nám jenom slova Ježíšova, nýbrž musíme míti samého Ježíše.« Fabianke.

4. »Tím nechtlěl Ježíš říci, že dílo učedníků bylo by vyšší než jeho bylo, nýbrž že má býti mnohem více rozšířeno. On při tom nemínil jen konání divů, nýbrž všecko, co měl působiti Duch svatý.« D. 664. »Zaslíbení Spasitelovo, které dal svým učedníkům, je také zaslíbením jeho církvi až do skonání dnů.« D. 667.

5. »Duch svatý zastupuje Ježíše. Lidská přirozenost zbraňovala, že Kristus nemohl býti všude osobně přítomen. Proto bylo jeho učedníkům k dobrému, že chtěl jíti k Otci, aby seslal Ducha, který by byl na zemi jeho nástupcem. Pak neměl míti již nikdo zvláštních výhod před ostatními, neboť skrze Ducha měl se Spasitel státi přístupný všechněm. V tomto smyslu byl jim po tom Kristus bližší, než kdyby byl neodešel.« D. 669. — »Žádná sebe obsáhlejší podmínka, žádná, i ty největší přednosti, nemohou člověka bez působení Ducha svatého učinili nositelem světa. Rozsévání sítě evangelia zůstane bez úspěchu, nevzejde-li sítě působením vláhy nebeské.« D. 671.

6. Duch svatý dá učedníkům plné porozumění pro pravdy Boží. Jde tu tedy jen o větší a hlubší porozumění, čímž každé snad zapomenuté nebo nepovšimnuté slovo Pána skrze Ducha opět má ožiti nebo plně oceniti. Tímto veršem nelze tedy dokazovati katolické učení o neomylnosti papeže. Luther pravil: »Kristus pouťá zde Ducha svatého na své slovo a ustanovuje mu cíl, aby nešel dále než jeho slovo.«

7. Jaký lepší a cennější dar mohl by Kristus dáti svým dílkám, než svůj pokoj, nebeský pokoj, který svět nemůže dáti aniž jej přijmouli. On jest cennější než zlato, stříbro a všechny poklady. Praví: »Pokoj svůj

dávám vám.« Chceme jej přijmouli a v něm zůstávali, obklopeni jsouce strasmi života. Mat. 11, 28. 29; Izai. 30, 15; Filip. 4, 7.

8. »Nemáf nic na mně.« Ježíš v ničem nesouhlasil se satanem, ať v myšlenkách nebo v pocitech. Proto nebylo ničeho, čím by od satana mohl býti přemožen.

—oOo—

2. úkol. — 10. července. Zač. sob. 20.10.

Vinný kmen a ratolesti.

Jan 15, 1—15.

Úvod.

Ježíš byl se svými učedníky na cestě do Gelsemane, o samolě ležící zahradě na úpatí hory Olivetské, klerou Spasitel časlo vyhledával k lichému prodlení se svými učedníky a se svým Olcem. Cestou vypravoval svým učedníkům o svém poslání na světě. V duchu měli s ním ustavičně udržovali spojení. Nyní jim znázorňuje, co jim mluvil: upozorňuje na bujně rostloucí révu u cesly, klerou měsíc ozařoval svým světlem, a používá jí jako obrazu. D. 674.

Otázky.

1. Jaké přirovnání učinil Pán na cestě révou roubeným údolím Cedronským? Jan 15, 1. Pozn. 1.
2. Jaký osud slihne každou ratolest, klerá nepřináší ovoce? V. 2a. Co se činí s révou ovoce nesoucí? V. 2b. Pozn. 2.
3. Co učedníci již zakusili sami na sobě? V. 3; Jan 13, 10. Poslačí-li učiněný začátek?
4. Na čem závisí trvalé přinášení ovoce? V. 4. Pozn. 3.

5. Jak veliký jest tento poměr závislosti? V. 5.
6. Co se praví o tom, kdo v něm nezůstává? V. 6. Kdy se to stane? Mat. 13, 41; 25, 41.
7. Jaký úspěch přináší zůstávání v Ježíši? V. 7. 14; Mark. 11, 24.
8. Co jest možné takovým vyslyšením modlitby? V. 8a. Jaké jméno teprve potom zasluhujeme? V. 8 konec.
9. Jakým přirovnáním chce Ježíš naznačiti velikost své lásky? V. 9.
10. Čím se prohloubí naše láska k Ježíši? V. 10. Pozn. 4.
11. Co jim má vzejíti z jistoty nepomíjitelné lásky Boží? V. 11.
12. Které přikázání označuje Ježíš jako své přikázání? V. 12—14. Pozn. 5. Co značí milovati podle příkladu Ježíšova? V. 13.
13. Jaké jméno dává Ježíš těm, kteří tak činí? V. 14. 15; 1. M. 18, 17.

Poznámky.

1. »Židé pohlíželi na vinnou révu jako na nejlepší z všeho rostlinstva; byla jim obrazem síly, slávy a plodnosti. Izrael sám znázorněn byl révou, kterou Bůh šlípil v zemi zaslíbené. Židé se domnívali, že spasení spojeno jest s přináležením ke kmeni izraelskému. Ježíš však pravil: ‚Já jsem ten vinný kmen pravý.‘ Nedomnívejte se, že jen tím, že jste Židé, budete účastni božského života a dědici jeho zaslíbení. Jen skrze mne lze obdržeti duchovní život.« D. 675.

2. »Každou ratolest, kteráž ve mně ovoce nenese, odřezuje.« Neplodná ratolest odnímá sílu jiným; její zůstávání při kmeni jest bez užitku. Pokud jest naděje, že přinese ovoce, neodřezuje se, čisť a opaluje se.

»Každou ratolest, kteráž nese ovoce, čisť, aby hojnější ovoce nesla.« »Z dvanácti vyvolených učedníků,

kleři následovali Ježíše, musil jeden býti odříznut jako uschlá ratolest, ostatní přišli pod vinařův nůž lrpkých zkoušek. Ježíš rozsadil je něžně a opatrně, jak to bylo úmyslem vinařovým. Odřezání způsobuje bolest, ale je to Otec, který řídí nůž. On nepracuje lenivě nebo lhostejně. Některé ratolesti vinou se při zemi; od pozemské opory, na niž svými úponky se přidržují, musí býti uvolněny, neboť jejich snaha má se nésti k nebesům a svou oporu hledati mají u Boha. Zbytečné výhonky, které plodům odnímají síly, budou odřezány, aby léčivé paprsky slunce spravedlnosti mohly zářiti na rostlinu. Vinař odřezuje divoké výhonky, aby plody dobře mohly uzrání.«
D. 676.

3. Jsle právě tak závislí na Kristu, jako ratolest, která má růsti a přinášeti ovoce, závisí na kmenu. Oddělení od něho, nemáte živola, nemáte síly odporovali pokušením, nebo vzrůstali v milosli a svasosli. Zůstanete-li v něm, porostete, a bēřete-li život z živola jeho, nezhynele, aniž zůstanete neplodnými. Budele podobni stromu, který jest šlīpen při poloku. — Mnozí se domnívají, že část díla musejí vykonali sami. Pro odpuštění svých hříchů svěřili se Kristu, ale potom se pokoušejí žiti správně ze své vlastní síly. Každé takové úsilí je marné. Ježíš to vyjadřuje slovy: ‚Beze mne nic nemůžele učiniti.‘ Náš vzrůst v milosli, naše radost, náš prospěch úplně závisí na našem společenství s Kristem.« »Cesta ke Kristu« 73.

4. Jako člověk cítí náklonnost k těm, jimž činí dobře, tak prohlubuje se naše láska ku Dánu, oslřiháme-li jeho přikázání; činíme-li mu neposlušností zármutek, od-cizujeme se.

5. Všecka Kristova přikázání zahrnula jsou v jednom přikázání lásky. Jako Ježíš miloval nás, ne že bychom lásky byli hodni, nýbrž že jsme lásky polřebovali, tak to máme činili vespolek.

3. úkol. — 17. července. Zač. sob. 20.04.

Ježíš v zahradě Getsemanské.

Mat. 26, 36—56.

Úvod.

Ježíš hleděl vslíříc budoucím událostem. Večer, když večerel se svými učedníky, položil svůj i jejich osud cele do rukou Otce, s jehož silou cítil se úplně spojen. (Velekněžská modlitba.) Přece však když šli na horu Olivetskou do zahrady Getsemanské, přemohlo jej náhle lo lidské, lo poslední, co jej tak tížilo, vydati se cele smrti. Slabost smrlelného člověka, který na sobě cítil spočívali vinu světa, llačila jej k zemi. Mocně přicházelo mu pokušení, nechali, aby lidstvo neslo následky hřícha samo. Zmocnila se ho úzkost. Z jeho modlitby patrný jest strašný boj, který musil vybojovati sám. Když se však blížil zrádce se zástupem, šel jim Ježíš vslíříc jako vítěz.

Otázky.

1. Kam šel Ježíš se svými učedníky, když se byl za ně modlil? Co jim pravil? Mat. 26, 36. Pozn. 1.
2. Kdo směl jíti s ním dále do zahrady? Jaké myslil byl Pán? V. 37. Pozn. 2.
3. Proč chtěl míli Ježíš tylo tři učedníky s sebou? V. 38. Pozn. 3.
4. Co činil Ježíš, když se poněkud vzdálil od tří učedníků? Co se modlil? V. 39.
5. Jak nalezl učedníky, když se k nim opět vrátil? Jakou otázku dal Petřovi? Jaké napomenutí jim potom dal? Proč lo bylo zvlášť třeba? V. 40. 41. Pozn. 4.
6. Oč prosil Ježíš svého Otce podruhé? Jak nalezl učedníky, když k nim opět přišel? V. 42. 43. Pozn. 5.

7. Co činil Ježíš po lřelí? Jak horlivě zápasil? Kdo jej posiloval? V. 44; Luk. 22, 41—44. Pozn. 6.
8. Co řekl svým učedníkům, když k nim opět přišel? Co bylo blízko? Co jim kázal činili? Proč? Mat. 26, 45. 46.
9. Kdo přicházel, když Ježíš ješře mluvil? V. 47.
10. Jaké znamení umluvil lidáš s pochopy? Co zrádce hned činil? V. 48. 49. Pozn. 7.
11. Co mu řekl Ježíš? Co učinili pochopové? V. 50.
12. Co se pokoušel Petr? V. 51; Jan 18, 10.
13. Jak se k lomu choval Ježíš? Kdo by ho byl chránil na jeho přání? Proč nehledal vysvobození z ruky nepřátel? Mat. 26, 52—54.
14. Jakou olázku dal pochopům? Proč se tak vše musilo státi? V. 55. 56a.
15. Jak osud Ježíšův působil na učedníky? V. 56 posled. věta. V. 31. 35.

Poznámky.

1. Getsemany byly na úpalí hory Olivetské; řam chodil Ježíš se svými učedníky, aby se modřil a je vyučoval,

2. »Ježíš mluvil se svými učedníky vážně a poučoval je; ale když se přibřžili ke Getsemane, pojednou zřichl. Učedníci pozorovali změnu, která se stala s jejich Pánem; dosud nikdy neviděli jej tak smutného a zamlklého. Jeho zármutek byl slále věšři a přece se neodvážili lázali se po přičině. Klesal, jakoby měl padnouti. Když vešli do zahrady, musili učedníci rychle vyhledatí místo k odpočinku pro svého Mistra, neboř každý krok působil mu veliké námahy, hlasitě stěnal, jako by na něm spočivalo veliké břímě.« D. 685.

3. Tři učedníci, které Ježíš vzal s sebou dále do zahrady, aby s ním byli v jeho utrpení, byli svědkové

jeho proměnění. Oni sami směli viděli moc Kristovu, když vzkřísil dceru Jairovu.

4. »V utrpení louží člověk po soucitu; po lom také loužil Ježíš z hloubi celé duše. Ve své veliké úzkosti duše šel ke svým učedníkům, aby jej polěšili oni, jichž on tak často požehnal, polěšil a uchoval od hoře a utrpení. Ten, který jim vždy projevoval účastenství, trpěl nyní nevýslovná muka a loužil věděli, že prosí za něho i za sebe. Jak strašlivě zjevila se mu zhoubnost hřícha! Mocně naň doléhalo pokušení, nechať lidstvo, aby následky hřícha neslo samo, kdy on sám byl před Bohem nevinnen. Kdyby to učedníci jeho byli pochopili a ocenili, bylo by mu to pomocí. — S námahou povstal a šel tam, kde zanechal své průvodce. Avšak »nalezl je ani spí«. Kdyby je byl našel modlící se, účastnost učedníků byla by mu ulehčením.« D. 687.

5. Pán strachoval se strašného boje, který měl podstoupiti; nelekal se tělesného utrpení, posměchu a hany, nýbrž ukrutnosti hřícha, který mu skryl obličej jeho Otce a Synu člověka dal zakusiti boj jakožto ztraceného. Je to pochopitelné, když prosil, je-li to možné, aby od něho odešel kalich. Bůh jej proto neodsuzoval, jako neodsuzuje nás, prosíme-li jej o vysvobození ze strašného pokušení. Bůh se přece nad námi smilovává a miluje nás; »onť zajisté zná slepení naše, v paměti má, že jsme prach.« Žalm 103, 14. Miloval svého Syna v temné Getsemane právě tak jako v slávě na hoře proměnění.

6. »Bůh trpěl se svým Synem, andělé pozorovali jeho boj. Viděli Svého Pána obklopeného satanskými bytostmi, on sám tížen byl velikou hrůzou. V nebesích nastalo licho, nezněla jediná harfa. Kdyby lidé mohli pochopiti údiv záslupu andělů, jak v němé bolesti pohlíželi na Otce, který svému milovanému Synu odjal paprsky světla, lásky a velebnosti, pak by také lépe pochopili v jaké nenávisti jest mu hřích.« D. 693.

7. Jidáš svou úlohu jako zrádce nemohl ani lépe vykonati. Jeho pozdravení Ježíše značí doslovně: »Raduj se, Mistře!« Pochopím dal znamení: »Kleréhož políbím.« A dále se praví: »A políbil jej.« Slovu »políbil« jest zde vyrozumívati v hlubším smyslu: políbil jej srdečně, nebo jak některý překlad praví »vroucně«. Jidáš nevěřil, že Ježíš nechá se zajmouti... Domníval se, když Ježíš ušel lolika nástrahám, nedopuslí vložiti na sebe ruce.« D. 720.

—○○○—

4. úkol. — 24. července. Zač. sob. 19.56.

Ježíš před velekněžími. — Petr zapřel Pána.

Mat. 26, 57.—75.

Úvod.

Víme, jak velekněží a zákonníci velice se snažili, aby Ježíše zajali a usmrtili. Proto jim málo záleželo na tom, konati spravedlivý soud, jako spíše uskutečnili dávno smluvený čin. Kdyby to záleželo jen na nich samých, použili by prostě své moci. Ale taková svévole podkopala by jejich vážnost u lidu. Proto se snažili dávný rozsudek podepříti zdánlivě správným důvodem.

Otázky.

1. Kam byl Ježíš veden po svém zajetí? Mat. 26, 57. Pozn. 1.
2. Jaký účel mělo celé vyslychání? V. 59. Co byli soudcové ve skutečnosli? Jan 8, 44.
3. Jaký úspěch měli s počátku v hledání obvinění? Mat. 26, 59. 60. Jak si pomohli z rozpaků? V. 60b. Pozn. 2.
4. Proč Ježíš neodpovídal na žaloby? V. 62. 63a; Izai. 53, 7. Pozn. 3.

5. Jaký účel měla slavnostní výzva velekněze? Mat. 26. 63. Pozn. 4.
6. Směl-li Ježíš zapřít, že jest Synem Božím? Jan 5, 23; 14, 9. Jak tedy jen mohla znít jeho odpověď? Mat. 26, 64a.
7. Na klerou dobu poukazuje dále svou odpovědí? V. 64b. Mat. 24, 30.
8. Co učinil velekněz v pokryléckém zděšení? V. 65a. Za koho prohlásil Ježíše? V. 65b.
9. Jak končilo vyslýchání? V. 66. Pozn. 5. Co bylo Ježíši snášení? V. 67. 68.
10. K čemu pudila Petra láska ku Pánu? V. 58. Jaké nebezpečí mu hrozilo? V. 69. 71. 73.
11. Jak se Petr vždy snažil uniknouti nebezpečí? V. 70. 72. 74.
12. Jak dlouho zapomínal Petr na Pána a na jeho výsrahu? V. 74b. 75; Luk. 22, 61. Jak vyjádřil svou lítost nad hříchem? Luk. 22, 62. Pozn. 6.

Poznámky.

1. Podle evangelia Janova (18, 13. 14) byl Ježíš nejprve veden do domu Anášova, dřívějšího velekněze, muže, jehož Židé měli u veliké vážnosti, a klerý stále ještě pokládán byl za hlavu služby konajícího kněžství. Potom přišel Ježíš do paláce Kaifášova, velekněze v službě. To byl ten Kaifáš, klerý prohlásil, aby jednoho muže nechali zemřít za celý národ. Podle Jana 11, 47 až 53 nebyl to výrok Kaifáše samého, nýbrž jakožto velekněze použil jej Pán, aby prorokoval o smrti Ježíšově. Nyní se živě účastnil, aby Ježíše odsoudil nezákonnými a nevhodnými prostředky.

2. »Na počátku své činnosti učitelské pravil Ježíš: ‚Zrušte chrám tento a já jej ve třech dnech opět vzdělám.‘ Tím způsobem obrazně předpověděl svou smrt i vzkříšení. ‚On však mluvil o chrámu svého těla.‘ Taťo

slova vzali Židé doslovně, jako by se vzlahovala' na chrám v Jerusalemě. Kromě tohoto výroku nemohli kněží proti Ježíšovi nalézt nic jiného. Překroucením slov chtěli jej usvědčiti. Římané přispěli k znovuvystavění i vyzdobení chrámu a byli hrdí na tuto nádhernou budovu; mluvili proti chrámu s opovržením, musilo zajisté vzbudili jejich hněv. Římané, Židé, fariseové a saduceové mohli se sjednotit, neboť všichni velice vychvalovali chrám. Nyní byli přivedeni dva svědkové, jejichž výpovědi si neodporovali, jako dřívějších; jeden z nich, naveden jsa, pravil: „Tento pověděl: Mohu zbořit chrám Boží, a ve třech dnech jej ustavěti.“ Tak překroutili slova Kristova. Kdyby je byli řekli právě tak, jak on je vyslovil, ani vysoká rada by jej byla nemohla odsouditi.« D. 705. 706.

3. Láska k životu činí proslé lidi výmluvnými před soudem. Přání, zemřít za nás, zavřelo Ježíši ústa. Co by mu také bylo mluvení prospělo! Pravda nemusí se přili s každou lží. Ona může mlčeti a čekali.

4. To mělo Ježíše přiměti, aby se vyjádřil. Velekněz chtěl Ježíše přivést v tíseň. Ať odpoví jakkoliv, je to jeho rozsudek smrti. Odpoví-li záporně, klamal ustavičně lid; odpoví-li kladně, osvojuje si česť, která mu nenáleží. V obou případech rouhal se Bohu a na to jest trest smrti.

5. Podle židovských ustanovení soudních bylo zakázáno, konati soud v noci, vyřknouti rozsudek hned prvního dne soudu, projednávali těžší případ v den připravování (v pátek), přiměti svědky k falešné přísaze jakož i aby nejvyšší kněz sám vyslychal. Také rozsudek nesměl se vykonati v den odsouzení.

6. »Solvaže vyšlo zaklínání z úst Petrových, ještě zněl zpěv kohouta v jeho uších, tu odvrátil se Pán od svých soudců a pohleděl na ubohého učedníka. Té chvíle hledal Petr zraky svého Pána. Z tichého obličje

Kristova vyčetl soucit a veliký zármutek, nikoli však hněv. — Když Petr viděl tento bledý, trpící obličej, chvějící se rty, laskavé a odpouštějící zraky, bylo mu, jakoby šíp pronikl jeho srdcem... S ošklivoslí pomyslíl na svou nevděčnost, faleš a na utrhaní. Ještě jednou pohlédl na svého Mistra a viděl, jak, drzé ruce se zvedly, aby jej byly v tvář. Déle tam nemohl zůstat, se zlomeným srdcem musil odejít. — Šel do noční temnoly, nevěda kam, a také mu to bylo lhostejno. Posléze ocíl se zase v Gelsemane... Na lomtější místě, kde Ježíš vylil své hoře Otci, padl Petr na svůj obličej a žádal si smrti. Tím, že spal, když Ježíš přikázal mu bděti, připravil Petr cestu svému velikému hříchu.« D. 712. 713.

—○○—

5. úkol. — 31. července. Zač. sob. 19.47.

Ježíš před vysokou radou. Ježíš před Pilátem. Konec Jidášův.

Luk. 22, 66—23, 3; Mat. 27, 1—14.

Úvod.

Vysoká rada pojala posléze úmysl souditi Ježíše podle židovského zákona a vzbudili proti němu nenávisť nejnižšího lidu. Avšak právo rozhodovati o životě a smrti již neměla. Chlě nebo nechlě musila tedy prositi římskou vrchnost o pomoc. Provedení musí býti urychleno, aby se lid nevzpamatoval. Ježíše vlekli do paláce místodržitele. Před zástupcem římské vlády stojí jen Syn Boha živého.

Otázky.

1. Kam přivedli Ježíše po nočním vyslýchání? Jan 18, 24; Luk. 22, 66.

2. Jakou olázku dali mu znovu? V. 67a. Jaké smýšlení svých soudců Ježíš odhalil? V. 67. 68.
3. Jakým způsobem dosvědčí jim pravdu svého nároku na Mesiášství? V. 69. Jak odpověděl Ježíš na danou mu olázku? V. 70.
4. K jakému úsudku dospěli také v tomto shromáždění? V. 71.
5. Proč velekněží sami nevyřkli rozsudek? Kam proto Ježíše odvedli? Luk. 23, 1.
6. Jak žalovali na Ježíše? V. 2. Pozn. 1.
7. Jakou olázku dal Pilát Ježíši? Jak mu Ježíš odpověděl? V. 3.
8. Jak se Ježíš choval při žalobě kněží? Mat. 27, 12.
9. Co Pilát nemohl pochopit? Mat. 27, 13; Jan 18, 33 až 37. Jaký dojem učinilo chování se Ježíše na Piláta? Mat. 27, 14.
10. Co Jidáš neočekával? Mat. 27, 3a. Z čeho vysvitá úzkost jeho svědomí? V. 3b. Pozn. 2.
11. Jaké vyznání učinil před soudci? V. 4. Jakou zkušenost musil učinit? V. 5a. Pozn. 3.
12. Co učinil Jidáš ve svém zoufalství? V. 5b. Jak kněží použili peníze zrádce? V. 6. 7. Pozn. 4.
13. Které proroctví se tím vyplnilo? V. 9. 10.

Poznámky.

1. Z Vykupitele učinili krále, tedy pro Římany člověka slátně nebezpečného, revolucionáře a buřiče. Náboženské řízení s Ježíšem bylo změněno v politické a Pilát byl nucen zabývali se obžalobou.

2. Různé skutečnosti svědčí, že lítost Jidášova nebyla ta, která způsobuje odpuštění hříchů: 1. Naslala teprve lehdy, když viděl Ježíše odsouzeného — byla tedy vzbuzena následky hříchu, nikoli hříchem. 2. Kdyby to byla pravá lítost, nebyl by skončil sebevraždou. 3.

Slovy »želeje toho«, kterých se zde používá, nemíní se obyčejně lítost nad hříchem, značí spíše bdící úzkost nad tím, čím se člověk provinil; lépe bylo by přeložiti: »trápen- jsa výčitkami svědomí«.

3. Jidáš u kněží špatně pochodil. Odbyli jej chladným posměškem. Jak radostně jej dříve přijali, a jak opovržlivě s ním nyní zacházeli! Nejdůležitější jim bylo dosažení svého cíle. Kdyby byli tušili, co Jidáš učiní, nebyli by se s ním zajisté spolčili, neboť strach zrádcův, ujištění o Ježíšově nevině, způsobilo mnohému z nich přece jen duševní muka.

4. To bylo ryze farisejské: poskvrnili pokladnici Boží penězi hřícha, zdálo se jim povážlivé; ale poskvrnití své srdce vraždou nevinného, bylo jim lhostejno. K vraždě nevinného byly peníze dobré, ale do pokladnice chrámové nikoli; při lom se jejich svědomí hnulo. Byli právě tací, jak řekl Spasitel: Komáry cedili, ale velbloudy polykali... Že peníze vykonali dobročinný skulek, neshladí jejich vinu, jako povržení penězi neshladilo vinu Jidášovu.

—000—

6. úkol. — 7. srpna. Zač. sob. 1935.

Ježíš před Herodesem. — Pilát chce propustiti Ježíše.

Luk. 23, 4—25; Mat. 27, 15—26.

Otázky.

1. Jak Pilát smýšlel o Ježíšovi? Luk. 23, 4.
2. Jakým způsobem snažili se kněží Ježíši ještě více přilížití? V. 5.
3. Jaké východisko Pilát našel nejprve? V. 6. 7.
Pozn. 1.

4. Proč se Herodes radoval z příchodu Ježíšova? V. 8. Jak se Ježíš choval ke zvědavosli Herodesově? V. 9.
5. Jaký následek mělo chování se Ježíšovo? V. 10. 11. Jaký smutný výsledek měl čin Pilátův? V. 12.
6. Jak pokračovalo soudní vyslýchání před Pilátem? V. 14. 15.
7. O čem byl Pilát přesvědčen? Mat. 27, 18.
8. Jak se snažil nevinného Ježíše vysvoboditi? Luk. 23, 16. 17. Pozn. 2.
9. Kým byl v léto snaze podporován? Mat. 27, 19. Pozn. 3.
10. Jak velekněží a starší pracovali proti léto snaze? V. 20.
11. S jakým úspěchem? V. 21. Jakou olázkou usiloval Pilát přivesti lid k uvažování? V. 22a.
12. Jak všechen lid choval se k volbě mezi oběma? V. 21. 23. Pozn. 4.
13. K jakému názoru dospěl Pilát? V. 24a. Jak ukázal, že se zhoštuje odpovědnosti? V. 24b. Pozn. 5.
14. Jaký rozsudek vynesl lid sám nad sebou? V. 25.
15. Co potom stalo se s Ježíšem? V. 26.

Poznámky.

1. Pilát byl vrchním soudcem v zemi. Jen byl-li by Ježíš v Galilei samé, byl by podroben soudu Herodesovu. Avšak po dobu svátků byl Herodes v Jerusalemě. Bylo by to také zvláštní, kdyby pyšný Říman, pohrdaným Židům, jejichž byl nepřítelem, ponechal bez náležitých důvodů nejvyšší rozhodnutí v tak důležité věci. Celé soudní řízení bylo Pilátovi velmi nemilé. Nevinného odsoudili nechťel, a s kněžími a staršími lidu nechťel si to také pokazili. Proto uvrhl celou věc obližnou na Herodesa.

2. Pilát chťel v lidu vzbuditi pocit spravedlnosti tím, že jim dal voliti mezi tímto mužem a nevinným Spasite-

lem. Doufal, že přes všechny odpor kněží a starších budou míli soucit s Ježíšem. Proto se obrátil k celému zástupu a pravil vážně: »Kterého chcete, ať vám propustím? Barabáše, čili Ježíše, kterýž slove Kristus?«

3. Pilátovi nebylo třeba slepě si počínati; poselství od Boha varovalo jej před skutkem, kterého se chtěl právě dopustiti. Na prosbu Ježíšovu přišel anděl k ženě Pilátově v noci, a ve snu viděla Spasitele a s ním mluvila. Nebyla to židovka, ale když ve snu viděla Ježíše, nepochybovala již o jeho poslání. — Po vyličení, jak ve snu viděla výjevy v soudní síni, ukřižování a druhý příchod Kristův, praví se ve zprávě: »Procitla s křikem uděšení a ihned napsala výstražný dopis Pilátovi. Zalám co se Pilát rozpakoval, co by měl učiniti, prollačil se posel zástupem a podal mu dopis od jeho ženy, který zněl: Nic neměj činili se spravedlivým tímto, nebo jsem mnoho trpěla dnes ve snách pro něho«. D. 732.

4. Odpověď luzy byla jako řvaní divoké zvěře. Vedeni jsouce lěmi, kteří byli povoláni, aby spravovali království ve spravedlnosti a pobožnosti, volí lid cestu k záhubě. Barabáš byl buič a vrah; velekněží a starší žádali o něj. Ježíš jest knížetem pokoje a vévoda blaženosti; velekněží a starší jej zavrhli. Zavrhli příchod k nebesům a široce rozevřeli brány pekla. Kterýsi muž pravil kdysi, že kněží byli ode dávna nepřátelé království Božího.

5. Pilát se začal strachovati o svůj úřad. Tak ustoupil a vydal Ježíše. Podle židovského zvyku (5. Mojž. 21, 6—9; Ž. 26, 6) umyl si před zástupem ruce a pravil: »Čist jsem od krve spravedlivého tohoto.« Tak byl Ježíš podle způsobu nejvyšší moci římské vlády veřejně prohlášen za nevinného. To byl proles slabocha. Lidu to bylo lhostejné. Lehkomyslně pohlížel na následky a uvalil na sebe strašnou vinu.

7. úkol. — 14. srpna. Zač. sob. 19.23.

Ježíš posmíván a ukřižován.

Mat. 27, 27—43.

Olázky.

1. Kam odvedli žoldněři Ježíše, když jej Pilát odsoudil? Jak se mu posmívali? Mat. 27, 27—30. Pozn. 1.
2. Co učinili s Ježíšem, když se mu naposmívali? V. 31.
3. V jakém stavu nastoupil Ježíš cestu utrpení? Kdo byl přinucen, aby mu nesl kříž? Jaké požehnání přinesla Simonovi tato vynucená služba? V. 32. Poz. 2.
4. Kdo byl veden s Ježíšem k ukřižování? Luk. 23, 32. Pozn. 3. Mat. 27, 38.
5. Kdo šel za ním na místo popravné? Co pravil Ježíš plačícím? Luk. 23, 27—31. Pozn. 4.
6. Co nabídli Ježíši, když přišli na Golgotu? Mat. 27, 33. 34. Pozn. 5.
7. Co prosil Ježíš, když jej ukřižovali? Luk. 23, 34. *pelal*
8. Co činili starší a lid, dívající se na smrtelný zápas Ježíšův? Jak se mu posmívali žoldněři? Luk. 23, 35. až 37.
9. Kterým činem naplnili opět písmo po ukřižování? Mat. 27, 35. 36. *2. 22, 19.*
10. Jaký nápis upevnili na kříž nad hlavu Ježíšovu? V. 37. *rusis*
11. Co činili ludy jdoucí? V. 39. 40. Pozn. 6. *roubaly*
12. Kdo se mu také ještě posmíval? Jak? V. 41—44. Pozn. 7. *Když se Kral Ježíšův*

Poznámky.

1. Ježíš byl šestikrát vyslýchán: u Anáše, u Kaifáše, před vysokou radou v noci, opět před vysokou radou ráno, u Piláta, u Herodesa a zase u Piláta. Polom k libovůli lidu byl odsouzen. Po všem tom, co se stalo,

pokoušel se přece ještě Pilát vysvoboditi zajařého, jež se sám obával a o němž věděl, že jest nevinný.

2. Cyrenie, území v Lybii, byla v severní Africe; nyní jest známá pod jménem Tunis. Před stoletími usadilo se tam mnoho Židů, a za časů Kristových byla tam ještě větší kolonie.

»Když byl Ježiš veden z brány nádvoří, vložili kříž, který připravili Barabášovi, na jeho zkrvavená ramena... Pod tíhou klesl... Té chvíle šel proti záslupu Šimon Cyrenejský, cizinec. Slyšel posměch a spustle mluvící luzu. Mezitím také volání: »Uvolněte cestu králi židovskému!« Udiven zůstal státi; když vyslovil soucit, chopili jej a přinutili, aby nesl kříž. — Šimon již slyšel o Ježíšovi, a ačkoli jeho synové věřili v Spasitele, on jeho učedníkem nebyl. Nesení kříže na Golgalu bylo mu ku požehnání, čemuž později byl vděčen. Naučil se ochotně vzíti na se kříž Kristův a vždy jej radosně nésti.« D. 741.

3. »Zároveň s Ježíšem měli býti popraveni dva společníci Barabášovi. Těm také dali kříže.« D. 741.

4. »Poněvadž na zeleném dřevě lož se děje, co pak bude na suchém?« »Zeleným dřevem minul Kristus sebe, nevinného Vykupitele. Svolil-li Bůh, aby jeho hněv proti hříchu přišel na jeho Syna a za hříchy lidí aby byl ukřižován, co musí zakusiti hříšník, který setrvává ve svých hříších?! Všichni nekající a nevěřící musí zakusiti trápení, jaké nelze vylíčiti slovy.« D. 743.

5. »Bohalé ženy jerusalemské za své peníze opalili tento omamující nápoj, nehledě k tomu, jeví-li pro zločince osobní účast či nikoli. Oba zločinci jej ochotně přijali, když však jej nabídl Ježíši, odepřel pít. To bylo důkazem největší zmužilosti hrdiny. Nápoj měl otupiti nervy, a zatemnil ducha, aby se aspoň ulehčilo v dlouhých bolestech smrti. Avšak on, jehož někleří novodobí pochybovači prohlašují za zženštilého slabocha a

zbabělého zoufalce, hleděl smrti v lvář a při plném vědomí chtěl zakusiti hořkost smrti.« Farrar.

6. »Když Ježíš visel na kříži, nepřátelé jeho vylévali lu svou zlost. Kněží, starší a zákonníci spolu s lidem posmívali se umírajícímu Spasiteli. Při křtu i na hoře proměnění přiznal se Bůh k svému Synu vlastním hlasem, a ještě před zrazením dosvědčil Otec božství Synovo; leč však nebylo slyšeli žádný hlas s nebe, nikdo nepromluvil ve prospěch Krista. Byl úplně vydán posmívání a pohaně bezbožného lidstva.« D. 746.

7. »Muži, kteří předstírali, že dovedou vkládati proroctví, posmívající se Spasiteli, používali právě těch slov, jež písmo svaté dávno předpovědělo, že v lélo hodině budou použita. Ve své zaslepenosti ani nepozorovali, že svými slovy vyplňují proroctví. Ti, kteří posměšně říkali: ‚Doufalf v Boha, nechať ho nyní vysvobodí, jestliže se mu v něm zalíbilo: nebo pravil: Syn Boží jsem‘, neřušili zajisté, že jejich slova již dávno byla zaznamenána. Avšak jejich slova již lehdy, ač mluvena s posměchem, pohnula lidi k horlivějšímu badání v bibli. Rozumní lidé, kteří to slyšeli, badali, přemýšleli o tom a modlili se: někteří nenašli pokoje, dokud srovnáváním písem nepoznali význam poslání Kristova. Nikdy dříve nebvl ležíš mezi lidem tak znám, jako v hodině, kdvdž visel na kříži. Mnohým, kteří viděli ukřižování a slyšeli slova Kristova, vzešla v srdci pravda.« D. 749.

— 000 —

8. úkol. — 21. srpna. Zač. sob. 19.10.

Ježíš na kříži.

Mať. 27, 44—56; Luk. 23, 39—49.

román sám Otázky. *jiný román*

1. Jak Židé dosvědčili svou bezcilnost? Mať. 27, 40—43.
2. K čemu se prolo cítil oprávněn jeden z ukřižovaných zločinců? V. 44. Luk. 23, 39. *nikdy jsem si*

3. Jak božská velikost Ježíšova působila na druhého? V. 40. 41. Jaká louha, v něm vznikla? V. 42.
4. Jak Ježíš choval se k jeho prosbě? V. 43. Pozn. 1.
5. Jak Ježíš pečoval o svou matku? Jan 19, 25—27. Pozn. 2.
6. Jak nebesa osvědčila svou účast při smrti Ježíšově? Mat. 27, 45. Pozn. 3.
7. Co bylo Ježíši nejtřpčí a nejnesnesitelnější v jeho utrpení? V. 46.
8. Jak toto volání v bolesti vykládali si okolostojící? V. 47—49.
9. Z čeho vysvitá, že Ježíš pevně věřil v Otce? Luk. 23, 46; Jan 19, 30.
10. Která znamení a divy naznačovaly, že nastává obrát? Mat. 27, 51—53. Pozn. 4.
11. Jak to působilo na seřníka a zoldněře? V. 54.
12. Kleři zvláštní svědkové jsou ještě uvedeni? V. 55. 56; Mark. 15, 40. 41.

Poznámky.

1. »Pravím tobě dnes, budeš se mnou v ráji'. Kristus neslibil Iolrovi, že ještě tentýž den bude s ním v ráji. On sám v ten den nepřišel do ráje; spal v hrobě a ráno v den vzkříšení mohl říci: 'Ještě jsem nevstoupil k Otci svému'. V den ukřižování, kdy všecko se zdálo temné a ztracené, slíbil Ježíš: »Dnes« (zatím co Kristus zmíral na kříži jako zločinec), ujišťoval ubohého hříšníka: 'Budeš se mnou v ráji.' D. 751. — Větné rozdělení není od původních pisatelů, nýbrž bylo učiněno teprve v novějších dobách. V Luk. 23, 43 má býti za slovem :dnes dvojtečka, jak překlad Reinhardův správně uvádí.

2. »Jak soucitný a milující je Spasitel! Přes všelikou bolest a úzkost pečlivě pamatuje na svou matku. Neměl peněz, aby svou matku zaopatřil; ale v srdci Janově bylo

míslo, proto mu odevzdal svou malku jako druhý odkaz. Věděl, že tím se jí dostalo, čeho nevíce potřebovala: srdečné účasli v jejím osudu od někoho, kdo by ji miloval, jelikož ona milovala Ježíše. Že Jan vzal na sebe tuto povinnost, dostalo se mu hoiného požehnání, neboť Marie mu stále připomínala jeho milovaného Mistra.« D. 752.

3. »Přítomnost Boží skryla byla v temnotě, neboť temnotou zahaluje se jako pláštěm a skrývá se zrakům lidským. Bůh a svatí andělé obklopovali kříž, Otec byl u svého Syna, ačkoli nezjevil svou přítomnost. Kdyky jeho sláva byla pronikla mračny, všichni diváci byli by zničeni. V této hodině ani Kristus neměl býti polěšen přítomností svého Otce. — Poslední muka duševní svého Syna zakryl Bůh huslou temnotou. Všichni, kdo přihlíželi Kristovu utrpení, byli přesvědčeni, že byl Bohem: kdo viděl jeho obličej, nemohl to zapomenouti. Iako obličej Kainův prozrazoval jeho vinu jakožto vražedníka, tak tvář Kristova zjevovala nevinu, čistotu, lásku — obraz Boží. Jeho nepřátele však toho nedbali, a když po několik hodin rouhající se zástup přihlížel utrpení Kristovu, Bůh jej miloslivě zakryl jako pláštěm.« D. 753.

4. »Nikdy dříve nebyla země svědkem takového divadla. Zástup byl jako ohromen a ztrnule se zatajeným dechem pohlížel na Spasitele. Opět se temnola rozprostřela po zemi a slyšení bylo temné dunění, jako rachot hromu. Země se mocně třásla, lidé byli zmítáni a nastal hrozný zmatek. Skály pukaly a hrobové se otvíraly: zdálo se, jako by všeliké stvoření mělo se rozpadnouti v prach. Kněží, starší, žoldněři a lid ohromeni hrůzou, leželi na zemi.« D. 756.

9. úkol. — 28. srpna. Zač. sob. 18.55.

Pohřbení a vzkříšení Ježíšovo.

Mat. 27, 57—28, 4.

Úvod.

Ježíž zemřel. Jeho mrtvola visela na kříži. Zůstane-li tam přes veliké svátky? Nikoli! Žoldněři musili by ji odstranili z rozkazu úřadů. Předešel je však muž, od něhož by se sotva byla očekávala tato služba lásky. Zjevně se tak přiznal k Ježíši.

Olázky.

1. Kdo sám v sobě nucen byl přiznali se k ukřižovanému? Mat. 27, 57. *pravil se k němu*
2. Z čeho vysvitá, že Ježíšovi přátelé neměli nároků ani na jeho mrtvolu? V. 58 a. Pozn. 1.
3. Jak Pilát zachoval se k této prosbě? V. 58 b.
4. Jak při mrtvém chtěli napravit, co zapoměli prokázati živému? Jan 19, 39. 40.
5. Kde byl Ježíš pochován? Mat. 27, 59. 60. Které propectví se tím naplnilo? Izai. 53, 9.
6. V kterou dobu konal se pohřeb? Luk. 23, 54.
7. K čemu nenávisť pudila velekněze a zákonníky? — Mat. 27, 62—64. Pozn. 2. *o anoklu*
8. Co vysvitá z jejich úzkosti? Pozn. 3. Čeho dosáhli? V. 65. 66. Pozn. 4. *připravily vone v se*
9. Jaký úmysl měly některé z žen; jsouce svědky jeho pohřbu? Luk. 23, 56; 24, 1; Mark. 16, 1. 2.
10. Co se stalo, než přišly k hrobu? Mat. 28, 2. Pozn. 5.
11. Čeho bylo důkazem zjevení se anděla? V. 3; Žid. 1, 14. Pozn. 6. *sděsily se uccovním job*
12. Jak zjevení se anděla působilo na římskou štráž? Mat. 28, 4. *andela*

Poznámky.

1. Josef byl radním, patrně členem vysoké rady. Luk. 23, 50. 51. Nikdo asi, než člen soudního dvora, směl se odvážiti Piláta, který sám o tom rozhodoval, prosili o tělo Ježíšovo.

2. Jaký lo rozpor! Oni, kteří jinak přísně zachovávali zevnější svěcení soboty, kteří tak opatrně pečovali o zdání svaslosti, šli tentokráte k pohanu Pilátovi a prosili o ochranu proti mrtvému svůdci.

3. Tím prozrazovali, že mrtvý Kristus jest jim právě tak k úzkosti, jako žijící. Třebaže překroutili jeho výroky, přece lušili, co Ježíš minil zbořením chrámu a jeho vyslavením ve třech dnech. Ono prohlášení činilo jim starosti a rozhodli se učinili opatření.

4. Zajistili hrob proti každému pokusu otevření; provázkem spojili kámen s veřejemi dveří zahrady a zapečelivše konce provázku mohli ihned poznati, kdyby někdo odvaloval kámen. Tak mrtvola Ježíšova byla úplně v moci jeho nepřátel. — Zcela zbytečné opatření! Kdo z učedníků by se byl odvážil odnésti mrtvolu! Měsíc byl právě v úplňku. Město přeplněno lidmi. Hrob byl blízko měslské zdi a silnice. Vchod do hrobu uzavřen velikým kamenem. Jak by bylo možné odnésti mrtvolu nepozorovaně? Kdo by měl k tomu odvahy?

Nepřátelé Ježíšovi chvěli se strachy. Čeho by se měli obávali od obyčejného člověka? V smrti je přece úplně bezmocný. Avšak — kdyby přece vstal z mrtvých? To byla úzkost před Božskou mocí! Žalm 2, 4.

5. Bible nepodává zprávy o ději před vzkříšením, o obživení těla Ježíšova.

6. Zjevením anděla mělo býti výslovně ukázáno, že vzkříšení Ježíšovo není jen náhoda, nýbrž dílo Boží.

10. úkol. — 4. září. Zač. sob. 18.41.

Návštěva u hrobu.

Jan 20, 1—18.

Otázky.

1. Jak Marie Magdalena našla hrob ráno v den vzkříšení? Jan 20, 1.
2. Jakou mylnou zprávu oznámila učedníkům jako skutečnost? V. 2.
3. Jakou zkušenost učinily zatím jiné ženy? Luk. 24, 1—4; Mark. 16, 4. 5.
4. Jak anděl snažil se odstraniti jejich bázeň? Mat. 28, 5. Jaké poselství od něho zvěděli? V. 6.
5. Jaký rozkaz polom obdržely? V. 7. Proč Pán zvlášť jmenoval Petra? Mark. 16, 7. Pozn. 1.
6. Jak tato událost působila na ženy? Mark. 16, 8.
7. Co Petr a Jan uznali za nutné, slyševše o této vzrušující události? Jan 20, 3.
8. Z čeho poznáváme jejich vnitřní nepokoj? V. 4.
9. K čemu byl povzbuzen Jan příkladem Petrovým? V. 6—8. Co procílilo v Janovi při opalrném uvažování? V. 8 konec. Pozn. 2.
10. Kdo polom přišel k hrobu? V. 11. Kam směřoval všichni její zájem? V. 12. 13.
11. Koho ve svém zármutku nepoznala? V. 14. 15. Čím se jí projevil Ježíš? V. 16.
12. Čím dosvědčuje Maria, že nechce opět ztratiti Pána? V. 17. Jakým způsobem chce Ježíš udržovali spojení? V. 17; 14, 19; 16, 7.
13. Jaké dílo lásky směla pro Pána učiniti? V. 18.
14. Jak velekněží chtěli zabrániti, aby vzkříšení Ježíšovo nebylo všeobecně známo? Mat. 28, 11—15.

Poznámky.

1. »Povězte učedníkům jeho i Petrovi.« Pán nezapoměl na skleslého, pokání činícího Petra. Vzkříšený Pán pamatuje na své opuštěné učedníky, a jelikož zvláště Petr mohl se ve svém zoufalství cítiti od Pána opuštěn, prosí, aby zvláště Petrovi oznámili, že vstal z mrtvých. On je i dnes tím milujícím a soucitným Spasitelem.

2. »Kristus sám zbalil opalrně roucha, do nichž byl zabalen. K mocnému andělu, klerý přišel s nebe, přidružil se jiný anděl, klerý se zástupem poddaných mu andělů střežil tělo Ježíšovo. Když anděl přišlý s nebe odvalil kámen, vsloopil druhý anděl do hrobu, aby vyprostil tělo Ježíšovo z roucha. Ježíš je složil a položil na své míslo. U něho, klerý řídí hvězdy, jakoby to byly nepatrné prášky, není nic bez významu; u něho panuje pořádek a dokonalost.« D. 789.

—○○○—

11. úkol. — 11. září. Zač. sob. 18.25.

Cesta do Emauz. — Ježíš zjevuje se učedníkům.

Luk. 24, 13—48; Jan 20, 19—31.

Otázky.

1. Kam šli dva učedníci v den vzkříšení? Luk. 24. 13. Jaké byli nálady? V. 17 konec.
2. Co bylo příčinou jejich zármutku? V. 18—21. Jak přijali zvěst žen o vzkříšení? V. 22. 23.
3. Jaké pokárání tedy zasluhovali? V. 25.
4. Co jim chlel Ježíš vysvětliti? V. 26. Jak uváděl důkaz? V. 27. Pozn. 1. *nebyl to ten, který byl s ním*
5. Co později řekli učedníci o dojmu této rozmluvy? V. 32. *nebyl to ten, který byl s ním*

6. Jak se jim dat Pán poznati? V. 30.
7. Jak oba učedníci vyjádřili svou radost? V. 33—35. Jak byla jejich zpráva přijata? Mark. 16. 14.
8. Z čeho jest palna nadobytčejná bázeň učedníků? Jan 20, 19.
9. Kdo se jim zjevil, když právě mluvili o Ježíšovi? Jak je pozdravil? Jan 20, 19. Pozn. 2.
10. Čemu stále ještě nemohli věřiti? Luk. 24, 37. Jak se Ježíš snažil přesvědčiti je o svém tělesném vzkříšení? V. 38—43.
11. Jaký úmysl měl Ježíš při dalším poučování? V. 45. Na které části proroctví obracel zvláště jejich pozornost? V. 44. 46—48.
12. Který učedník nebyl loho večera s nimi? Jan 20, 24. Jak se choval ke zprávě učedníků? V. 25.
13. Jak Pán přesvědčil i Tomáše? V. 26—28. Na čem podle slov Ježíšových nezávisí víra? V. 29. Pozn. 3.
14. Proč všichni učedníci musili býti přesvědčeni o vzkříšení Ježíšově? Skt. 1, 21. 22; 1. Kor. 15, 4. 5; Zid. 12, 1.

Poznámky.

1. Ježíš byl by mohl učedníky snadno přesvědčiti o svém vzkříšení, kdyby jim byl ukázal rány, nebo zjevil nějakým způsobem svou moc. On však chtěl, aby v něho věřili skrze pismo, nikoli skrze důkazy nebo divy. Tak i my věřili máme, nikoli, že jsme viděli nějaké divy, nýbrž jen skrze svědectví písma svatého.

2. »Všichni byli u velikém pohnutí. V místnosti zaznívala chvála i díky: ‚Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.‘ Polom dva, kteří přišli spěšně zpěl, takřka bez dechu vypravovali, jak se jim Ježíš předivně zjevil. Solvaže skončili a někteří z nich pravili, že tomu nemohou ani věřiti, jak je to krásné — slojí kdosi před nimi. Nikdo nežádal o vstup, nebylo slyšeti kroky; učedníci byli přesrašeni a udiveni. Polom jasně a zřetelně

slyší mluvili hlas a nemůže to býti jiného, než jejich Mistra: „Pokoj vám“.« D. 802.

3. »Mnozí, kteří pochybují, tvrdí, že by věřili, kdyby měli takové důkazy, jaké Tomáš dostal od svých spoluúčedníků: nepoznávají však, že kromě loho mají mnoho jiných důkazů. Mnozí čekají jako Tomáš, že všechny důvody ku pochybování budou odstraněny z jejich cesly. Ti nikdy neuzří svá přání splněná, naopak, utvrdí se v nevěře. Kdo obyčejně na všecko pohlíží z lemné stránky, replá a žaluje, neví, co činí: rozsévá-li kdo pochybování, bude také pochybování sklízeti. V době, kdy víra a důvěra budou zkoušeny, nebudou moci mnozí doufati a věřiti.« D. 807.

—○○—

12. úkol. — 18. září. Zač. sob. 18.10.

Ježíš zjevuje se opět učedníkům.

Jan. 21, 1—25; Mat. 28, 16—20.

Otázky.

1. Kde podle slov Ježíšových (před jeho smrtí) měli se s ním učedníci setkat po vzkříšení? Mat. 26, 32. Kdo připoměl učedníkům tato slova? Mat. 28, 5—7. Pozn. 1.
2. Co jest nám nyní srozumitelné? Jan 21, 1. 2. Jak se opět snažili dobývat si chleba? S jakým úspěchem? V. 3.
3. Který div se v určitém smyslu opakoval? V. 4—6; Luk. 5, 1—6. Jaký byl následek? Jan 21, 6.
4. K čemu pudila Petra vroucí láska ku Pánu? V. 7. Jak ostatní učedníci dosáhli břehu? V. 8.
5. Čím Ježíš snažil se posílit učedníky u víře v své tělesné vzkříšení? V. 9—13. Po kolikáté zjevil se jim nyní jako vzkříšený? V. 14.

6. Při kom měl Pán vykonati ještě zvláštní dílo? Jak si počínal? V. 15.
7. Nač byl Petr touto otázkou upomenut? Mark. 14, 29. Pozn. 2. K jakému názoru měl Petr dospěti. 1. Kor. 10, 12.
8. Co poznáváme z odpovědi Petrovy? Jan 21, 15 druhá část.
9. Proč se jej tak Pán ptal třikráte? V. 16. 17. Pozn. 3.
10. Jaký příkaz dal Pán Petrovi? V. 15—17. Pozn. 4.
11. Jak dalece můžeme slova veršů 18 a 19 označiti jako proroctví? Pozn. 5.
12. Na koho obracel Petr pozornost Ježíšovu? V. 20. 21. Nač Pán ještě jednou poukazuje svou odpovědí Petrovi? V. 22.
13. Jak si učedníci vykládali tato slova? V. 23.
14. Kam šlo jedenáct učedníků po proroctví Ježíšově? Mat. 28. 16. Kdo tam s nimi byl? 1. Kor. 15, 6.
15. Jací někteří z nich byli s počátku ke Vzkříšenému? Mat. 28, 17.
16. Jaká majestátná slova vyslovil Kristus? V. 18. Jaký rozkaz dal potom učedníkům? V. 19.
17. Jakou výpovědi se s nimi rozloučil? V. 20.

Poznámky.

1. »Ježíš pravil svým učedníkům, že se s nimi sejde v Galilei. Brzo po ukončení velikonočních svátků vydali se na cestu. Kdyby byli z Jerusalema odešli v době svátků, bylo by jim to vykládáno jako nespokojenost a odpadlictví. Proto tam zůstali. Po ukončení slavností radosně šli domů, aby se setkali se svým Spasitelem. Sedm učedníků šlo spolu; ve své chudobě na pozemské statky, avšak bohatí ve známosti a vyžilií pravdy, byli u Boha člěni jako učitelé.« D. 809.

2. Obsah této otázky v této chvíli nelze posouditi. Jen tiše, nikoli však neslyšitelně zní nejprve připome-

nutí minulého. »Více než lito?« — Petr se povznášel nad ostatní a padl nehlouběji. Olázka však je vážná. Petr byl zahanben, ale znovu vyhledán. Vyčell z toho zahanbení.

3. Je to velice zahanbující, že Pán třikrále se tázal Petra jeho vlastní odpovědi. Petr si uvědomil, že nemá na to práva, aby se mu hned důvěřovalo. Ale v tomto zkušebním ohni Petr obstál. Vrhá se do náručí svého Spasitele slovy: »To víš všechno.«

4. Třikrát dává rozkaz Petrovi. Tím dostává se znovu Petrovi povolání. Opět smí pracovat pro toho, jež zapřel. Tento rozkaz jest základem jeho úřadu apoštolského a nikdo se s ním o to nemohl později přili. V rozkazu tomto byla také záruka pro jeho budoucí dílo.

5. Tento verš jest poukázání na smrt Petrovu: zemřel jako jeho Pán mučednickou smrtí na kříži. Musilo to pro něho býti zahanbením, že on, který zapřel svého Pána, zemřel takovou smrtí jako On. Podle Origina byl Petr ukřižován hlavou dolů, snad na rozkaz Nerův, aby jeho smrtelná muka byla větší, snad také na jeho vlastní přání, aby ve své skromnosti nezemřel v léže poloze jako jeho Pán.

—○○○—

13. úkol. — 25. září. Zač. sob. 17.55.

Opakování.

1. Úkol: Jakým způsobem snažil se Ježíš poléšovali své učedníky v době, kdy mezi nimi nebude dliti tělesně?
2. Úkol: Jakým obrazem ukazuje Ježíš nulnost srdečného spojení s ním?
3. Úkol: V čem záležel hořký kalich Ježíšův? Jakou cestou dosáhl vítězství?

4. Úkol: Jak Ježíš se choval k obviňováním u soudu? Kdy nemlčel?
5. Úkol: Jaký dojem učinilo chování se Ježíšovo na Piláta? Jaké vyznání učinil Jidáš před soudci? Kam měl jíti se svým vyznáním?
6. Úkol: Jak Pilát snažil se nevinného Ježíše vysvoboditi?
7. Úkol: Co náleželo k nejhoršímu utrpení Ježíšovu? Z čeho zvláště vysvítá bezcitnost kněží a starších?
8. Úkol: Uveď některá slova Ježíšova na kříži! Z čeho vysvítá, že Ježíš dokonal své dílo u víře?
9. Úkol: Kteří mužové při pohřbu Ježíšově nejprve se přiznali jako jeho přívrženci? Co prozrazují opalření učiněná od kněží?
10. Úkol: Vylič události u prázdného hrobu Ježíšova! Jak kněží chtěli zabránili rozšíření zpráv o vzkříšení Ježíšově?
11. Úkol: Jak Ježíš nechal se poznati různým učedníkům? Jakou úlohu mělo při tom písmo?
12. Úkol: Proč Ježíš třikráte dal Petrovi svou olázkou? Proč trojí rozkaz? Jaký veliký rozkaz misijní Pán dal naposledy učedníkům?

